

Agentúra na podporu vedy a techniky, Hanulova 5/B, 84103 Bratislava

VÝROČNA SPRÁVA 2001

Bratislava, marec 2002

1. Identifikácia organizácie

Názov : Agentúra na podporu vedy a techniky
Sídlo : Hanulova 5/B, 84104 Bratislava
Rezort : Ministerstvo školstva
Riaditeľ : RNDr. Stanislav Hlaváč, CSc
Telefón : +2 69201901
Fax : +2 69201999
e-mail : agentura@apvt.gov.sk
www : <http://www.apvt.gov.sk>

Členovia vedenia: RNDr. Soňa Ftáčniková, CSc, zástupkyňa riaditeľa, mgr. Jana Fisterová, vedúca ekonomického oddelenia.

Hlavná činnosť organizácie : Hlavná úloha Agentúry na podporu vedy a techniky (ďalej len „agentúra“) je poskytovať prostriedky na účelovú finančnú podporu vedy a techniky v súlade s štátnou vednou a technickou politikou SR. Cieľom agentúry je podporovať úlohy výskumu a vývoja uskutočňované štátnym sektorom, sektorom vysokých škôl, podnikateľským sektorom a neziskovým sektorom v rámci programov verejne vyhlasovaných agentúrou a ostatných individuálnych projektov výskumu a vývoja predkladaných tuzemskou právnickou alebo tuzemskou fyzickou osobou. Ďalším cieľom agentúry je podpora výskumu a vývoja uskutočňovaná organizáciami a pracoviskami výskumu a vývoja Slovenskej republiky v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci.

Orgánmi agentúry sú riaditeľ agentúry a rada agentúry. Rada agentúry je odborný orgán, ktorý rozhoduje o všetkých odborných otázkach, najmä však o poskytnutí finančnej podpory agentúry jednotlivým žiadateľom. Minister školstva SR vymenoval dňa 11. 10. 2001 radu agentúry v nasledovnom zložení:

1. Jozef Bulla, prof., Ing., DrSc., Výskumný ústav živočíšnej výroby Nitra
2. Štefan Kačmáry, Ing., Zväz priemyselných výskumných a vývojových organizácií Trnava
3. Štefan Klein, doc., Ing., akad. sochár, Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava
4. Izidor Mazurkovič, Ing., CSc., WUSAM, a.s. Zvolen
5. Branislav Rován, prof., RNDr., PhD., Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK, Bratislava
6. Andrej Staško, prof., Ing., DrSc. STU, Bratislava
7. Róbert Szabó, Ing., Ministerstvo školstva SR, Bratislava
8. Jozef Šesták, Ing., CSc., VÚTCH-CHEMITEX, a.s., Žilina
9. Vladimír Štrbák, MUDr., DrSc., Ústav experimentálnej endokrinológie SAV, Bratislava
10. Igor Šulla, prof., MUDr., DrSc., LF UPJŠ, Košice
11. Koloman Ulrich, Ing., PhD. doc., hosť. Prof., Výskumný ústav zvaračský, Bratislava
12. Juraj Zverko, RNDr., DrSc Astronomický ústav SAV, Tatranská Lomnica
13. Eva Žáková, MUDr., CSc., Štátny zdravotný ústav SR, Bratislava

Za predsedu rady bol zvolený Koloman Ulrich a za podpredsedu Branislav Rován.

2. Poslanie a strednodobý výhľad agentúry

Agentúra na podporu vedy a techniky bola zriadená zákonom 1. júla ako rozpočtová organizácia napojená na rozpočet Ministerstva školstva. Agentúra predstavuje úplne nový prvok vo financovaní vedy a techniky. Ťažisko jej činnosti je podpora projektov iniciovaných právnickými a fyzickými osobami (žiadateľmi) pôsobiacimi vo výskume a vývoji. Agentúra by sa mala stať významným a flexibilným zdrojom financovania menších projektov a slúžiť ako doplnkový zdroj financovania popri štátnych programoch a štátnych objednávkach. Štátne programy a štátne objednávky zabezpečujú financovanie zhora nadol, agentúra zabezpečuje financovanie projektov zdola nahor.

3. Činnosť agentúry

Činnosť agentúry bola od jej zriadenia zameraná na splnenie poslania, vyplývajúcim zo zákona č. 203/2001 - pripraviť čo možno v najkratšom termíne výzvu na podávanie projektov. Hlavné úlohy na splnenie tohto cieľa boli nasledovné

- zabezpečiť chod agentúry
- pripraviť štatút agentúry a rokovací poriadok rady
- spracovať koncepciu činnosti agentúry
- navrhnuť podklady (náležitosti) na podávanie projektov
- navrhnuť spôsob hodnotenia projektov
- navrhnuť výzvu na podávanie projektov
- vyhodnotiť projekty podané v rámci medzinárodných dohôd

Agentúra sa postupne zaoberala vyššie uvedenými úlohami. Pripravila všetky podklady k jednotlivým úlohám, ktoré po prerokovaní schválila rada agentúry.

1. Zabezpečenie činnosti agentúry

Agentúra bola zriadená 1. júla 2001 a začala pracovať v priestoroch Agentúry pre medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu (ďalej „AMVTS“) na Klemensovej ul. po ktorej agentúra prevzala všetky práva a záväzky. Podľa zámeru a návrhov Sekcie VaT MŠ SR boli pre agentúru prenajaté priestory od Academie Istropolitana na Hanulovu 5/B. Nové priestory boli postupne upravené, inštalované telefónne a počítačové rozvody a zariadené. Agentúra sa na Hanulovu 5/B presťahovala 9. augusta 2001 po úpravách priestorov a inštalácii telefónnych rozvodov .

Chod agentúry bol zabezpečený čiastočne už v priestoroch AMVTS, a agentúra aj po presťahovaní na Hanulovu 5/B využívala časť vybavenia, ktoré prevzala od AMVTS. Na zabezpečenie technického vybavenia pre plánované personálne obsadenie (15 pracovníkov v roku 2001) agentúra zahájila v júli 2002 verejné obstarávanie. Verejné obstarávanie a vybavenie agentúry technickým a kancelárskym zariadením sme ukončili až po pridelení finančných prostriedkov v decembri 2001.

2. Príprava štatútu agentúry a rokovacieho poriadku rady

Návrh štatútu pripravila agentúra v spolupráci so sekciou VaT MŠ SR. Rada agentúry na svojom prvom pracovnom dňa 17. októbra zasadaní štatút prerokovala, upravila a schválila. Návrh štatútu bol potom zaslaný na vnútrorezortné pripomienkové konanie, upravený návrh

štatútu bol schválený na OP ministra školstva SR. Návrh štatútu bol zaslaný na medzirezortné pripomienkové konanie dňa 13. novembra 2001. Rada vlády Slovenskej republiky pre vedu a techniku prerokovala návrh štatútu agentúry dňa 11. 12. 2001 a odporúčala štatút po zapracovaní pripomienok prerokovať vo vláde SR. Pre úplnosť uvediem, že návrh štatútu bol po zapracovaní pripomienok predložený na rokovanie vlády SR, ktorá ho schválila uznesením č. 109/2002 dňa 6. februára 2002.

Návrh rokovacieho poriadku, ktorý pripravila agentúra bol prerokovaný a schválený radou agentúry na svojom treťom zasadaní dňa 24. 10. 2001. Najdôležitejšie časti rokovacieho poriadku určujú spôsob postupu rada agentúry pri výbere projektov na podporu.

3. Konceptia činnosti agentúry

Agentúra spracovala návrh koncepcie činnosti agentúry na roky 2001/2002 a predložila ho na schválenie rade agentúry, ktorá ho prerokovala na viacerých zasadaniach rady v mesiacoch november a december. Koncepcia obsahuje návrhy termínov na zverejnenie výziev na podávanie návrhov projektov, tematických úloh (programov) agentúry, podiel financovania projektov v rámci tematických úloh a ostatných individuálnych projektov.

Schválená koncepcia obsahovala dva termíny na podávanie projektov, jeden začiatkom roku s uzávierkou tak, aby sa financovanie projektov mohlo začať v lete 2002 a druhou uzávierkou určenou tak, aby sa financovanie mohlo realizovať ešte v roku 2002. Prvá výzva by bola otvorená pre projekty v rámci tematických úloh ako aj ostatných individuálnych projektov. Druhá výzva bola plánovaná len pre ostatné individuálne projekty. Tematické úlohy agentúry vychádzajú z koncepcie štátnej vednej a technickej politiky a boli vybrané po diskusii s pracoviskami výskumu a vývoja. V roku 2002 bude agentúra na základe schválenej koncepcie podporovať projekty tematicky zamerané na nasledovné oblasti:

- Vplyv životného prostredia a výživy na kvalitu života
- Technológie pre informačnú spoločnosť
- Biotechnológie
- Progresívne výrobné technológie
- Aktuálne socio–ekonomické problémy spoločnosti pri integrácii do EÚ

Koncepcia určila i podiel financovania projektov v rámci tematických úloh a ostatných individuálnych projektov z celkových prostriedkov účelovo určených na podporu projektov. Na podporu individuálnych projektov sa použije 66% prostriedkov a 34% sa použije na projekty v rámci tematických úloh agentúry.

4. Podklady (náležitosti) na podávanie projektov

Podklady na podávanie projektov musia obsahovať údaje, ktoré vyžaduje platná legislatíva a všetky informácie určujúce kvalitu a význam projektu. Je to preto iteratívny proces, ktorý je potrebné spracovať s ohľadom na spôsob hodnotenia projektov. Rada rokovala o obsahu náležitostí na viacerých zasadaniach v novembri a decembri 2001. Ako základ pre náležitosti na podávanie projektov agentúra zobrala formuláre vypracované pre Informačný systém vedcko-výskumného potenciálu SR (ISVVP). Pôvodné formuláre boli čiastočne upravené pre potreby agentúry. Agentúra bude akceptovať návrhy projektov jednak v elektronickej ako aj v klasickej forme. Časť náležitostí, ktoré obsahujú prehlásenia a podpisy žiadateľa a riešiteľov bude potrebné zaslať i v klasickej papierovej forme. Konečnú verziu náležitostí pre prvú výzvu na podávanie projektov schválila rada v januári 2002.

5. Hodnotenie návrhov projektov

Hodnotenie projektov bolo rozdelené na dve fázy – formálne a odborné. Postup pri hodnotení projektov je definovaný v rokovacom poriadku rady. Návrhy projektov po formálnej stránke vyhodnotí agentúra a zabezpečí odborné hodnotenie projektu minimálne tromi nezávislými

expertmi. Vyhodnotené projekty posúdi rada agentúry a vyberie projekty na financovanie. Môže si pri tom vyžiadať posudky od ďalších nezávislých expertov, alebo vytvoriť radu expertov. Kritériá na odborné hodnotenie projektov, ktoré pripravila agentúra a rada agentúry ich prerokovala a nakoniec schválila (v januári 2002) sú nasledovné:

- Vecný obsah projektu, jeho originalita a inovatívnosť a časový harmonogram
- Potenciálny socio-ekonomický a vedecký prínos výsledkov pre spoločnosť
- Profesionálna odbornosť riešiteľa a jeho kolektívu
- Primeranosť finančných nákladov
- Existencia potrebnej infraštruktúry

6. Výzva na podávanie projektov

Rada sa uzniesla, že výzva na podávanie projektov môže byť zverejnená až potom, keď budú známe všetky podrobnosti a kritériá hodnotenia projektov. Agentúra spracovala návrh výzvy v decembri 2002. Konečnú verziu výzvy na podávanie projektov schválila rada vo februári 2002.

7. Hodnotenie projektov podaných v rámci medzinárodných dohôd

Agentúra zabezpečila vyhodnotenie projektov podaných na výzvu Sekcie VaT v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci s USA, SRN. Spolu zabezpečila vyhodnotenie 61 projektov podľa postupu schváleného radou agentúry. Rada agentúry na základe hodnotenia externých expertov a vlastného hodnotenia určila poradie projektov podľa ich kvality. Agentúra poskytla výsledky hodnotenia Sekcii VaT MŠ SR. Sektorové zastúpenie navrhovateľov projektov v % je uvedené v tabuľke:

Sektor	Podiel (%)
Vysoké školy	47
Štátny	28
Podnikateľský	25
Neziskový	0

8. Činnosť rady agentúry

Rada pracovala v tomto období veľmi intenzívne a v roku 2001 sa stretla na pracovných zasadaniach spolu 5 krát. Priemerná účasť na zasadaniach bola 84%, všetky absencie členov rady boli ospravedlnené. Podklady na rokovanie rady pripravovala agentúra. Z hlavných úloh, ktoré rada prerokovala a schválila uvediem

- prerokovanie o odporúčaní štatútu agentúry
- rokovací poriadok rady
- koncepciu činnosti agentúry na r. 2001/2002
- návrh tematicky zameraných úloh – programov agentúry na r. 2002
- spôsob a podrobnosti hodnotenia medzinárodných projektov
- schvaľovanie expertov na posudzovanie projektov
- náležitosti na podávanie domácich projektov
- spôsob a podrobnosti hodnotenia domácich projektov
- výzvy na podávanie projektov v r. 2002
- hodnotenie medzinárodných projektov SR-USA, SR-SRN, celkove rada prerokovala a na základe posudkov externých expertov ohodnotila 61 projektov.

Niektoré z uvedených bodov rada agentúry prerokovávala a po diskusii schválila až v r. 2002.

Formálne bola činnosť agentúry umožnená až schválením štatútu, ktorý schválila vláda SR dňa 6. februára 2002 uznesením č. 109/20020.

4. Rozpočet agentúry

Finacovanie agentúry bolo od 1. júla 2001 zabezpečené otvorením limitu z kapitoly MŠ. Finančne a personálne zabezpečenie agentúry umožnilo až uznesenie vlády č. 1109 z 21. novembra 2001, na základe ktorého bolo vykonané dňa 10. 12. 2002 rozpočtové opatrenie a pre agentúru bol otvorené limity výdavkov.

1. Rozpočtové výdavky

a) Bežné výdavky

Položka		rozpočet	skutočnosť
mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	610	518	501
príspevky do poisťovní a NÚP	620	205	188
tovary a ďalšie služby	630	2 244	2 247
účelové prostriedky na podporu úloh výskumu a vývoja (630)		52.790	0

Údaje vykazované v účtovníctve sa zhodujú s údajmi vykázanými v štatistickom výkaze práca 2-04. Prostriedky na položke mzdy (610) ostali nedočerpané v dôsledku neskorého doručenia listu z MŠ SR o odmenách, ktorý bol agentúre doručený až v januári 2002. Mzdové prostriedky z mimorozpočtových zdrojov neboli vyplatené..

Prečerpanie prostriedkov v položke tovary a služby (630) o 3 tis. Sk vzniklo v snahe využiť rozpočtované prostriedky na pol. 620 a 630 ako sumár, ktoré agentúre boli stanovené ako orientačné ukazovatele, tak aby agentúre neostali neuhradené faktúry.

Z toho:

Za práce vykonávané mimo pracovného pomeru bolo čerpané 85 tis. Sk., z toho na odmeny expertom za posudzovanie projektov 60 tis. Sk, za vykonávanie účtovníckych prác 15 tis Sk a za upratovanie, sťahovacie a manipulačné práce v súvislosti so sťahovaním a zariadením priestorov 10 tis. Sk.

Celkové čerpanie rozpočtu bolo z časového hľadiska veľmi nerovnomerné. Podstatná časť výdavkov bola realizovaná až po obdržaní rozpočtového opatrenia 10. 12. 2001, čo spôsobilo značnú časovú tieseň. V snahe dodržať zákon o rozpočtových pravidlách, ako aj zákon o verejnom obstarávaní, nebolo technicky možné dočerpať všetky rozpočtované prostriedky.

Účelové prostriedky na podporu projektov neboli využité, nakoľko agentúra bola zriadená neskôr ako sa predpokladalo a prostriedky boli pridelené tak, že ich nebolo možné efektívne a účelne využiť v r. 2001. Pokus o presun účelových finančných prostriedkov na r. 2002 sa napriek súhlasu Ministerstva financií nepodarilo uskutočniť.

b) Kapitálové výdavky

		rozpočet	skutočnosť
nákup pozemkov a nehmotných aktív	711	29	0
nákup kancelárskeho vybavenia, kancelárskych strojov, prístrojov a zariadení	713	3 400	3 391
nákup kancelárskeho vybavenia, kancelárskych strojov, prístrojov a zariadení	713	110	125

Prostriedky pol. 713 boli vyčerpané na nákup počítačov, kopírovacích strojov, faxov, premietacích projektorov slúžiacich na prezentáciu projektov a ostatnej kancelárskej techniky. Najpodstatnejšiu časť týchto prostriedkov 2 733 tis. Sk slúžilo na nákup výpočtovej techniky, na základe vypísanej verejnej súťaže v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Prostriedky pol. 711 neboli dočerpané z dôvodu, že boli rozpočtované aj na nákup softvéru, ktorý nakoniec tvoril súčasť dodávky počítačov. prostriedky boli vyčerpané na nákup kancelárskeho vybavenia, bola použitá časť prostriedkov z položky 711. Ostatné nebolo možné z časového hľadiska dočerpať. Z mimorozpočtových zdrojov neboli kapitalové výdavky realizované.

2. Rozpočtové príjmy

Agentúra nemala rozpočtované príjmy a ani v skutočnosti rozpočtové príjmy nevykazovala.

3. Majetok

Agentúra má vo svojom stave zaradený majetok z dvoch zdrojov:

a. **Prevzatý zo Agentúry pre medzinárodnú vedecko-technickú spoluprácu.** Časť z tohto majetku je zastaralá a nefunkčná, AMVTS ho už odpísala a do stavu agentúry sa dostal v nulovej hodnote. Je evidovaný v operatívnej evidencii. Majetok ešte neodpísaný prevzala agentúra nasledovne:

018 DHIM -Software	2.698,00
021 Budovy, haly, stavby	231.500,00
022 Stroje, prístroje a zariadenia	54.099,00
024 Inventár	29.262,00

b. **Nakúpený z rozpočtových zdrojov v roku 2001:**

022 Stroje prístroje a zariadenia	3.516.439,00
-----------------------------------	--------------

Skutkový stav prevzatého majetku zistený inventarizáciou a účtovný stav majetku sa zhoduje. Majetok zastaralý a poškodený bol vyradený a zlikvidovaný. Inventarizácia majetku zakúpeného v decembri sa uskutoční v začiatkom roku 2002.

5. Personálny rozvoj agentúry

Od začiatku činnosti mala agentúra dvoch zamestnancov, ich počet sa zvýšil v mesiacoch november - december na 8 zamestnancov, priemerný počet zamestnancov v roku 2001 bol 2,25.

V prvom období činnosti agentúry bolo potrebné spracovať všetky koncepčné otázky činnosti agentúry. Postupne sa zameranie činnosti mení na konkrétnu prácu s projektmi. Od toho sa odvíjalo aj personálne obsadenie. Prví traja zamestnanci agentúry boli riaditeľ, zástupkyňa riaditeľa a sekretárka. Agentúra mala problémy s obsadením miesta vedúceho hospodárskej správy agentúry, kde sa od začiatku vystriedali tri pracovníčky, stabilne bolo toto miesto obsadené až v decembri 2001. V decembri bol stav pracovníkov 8, z toho počtu 7 pracovníkov s VŠ vzdelaním a 4 pracovníci s vedeckou hodnosťou (CSc). Začiatkom decembra 2001 bola agentúra technicky a personálne pripravená plniť svoje úlohy.

Počet pracovníkov k 31. 12. 2001 bol 8, ako bolo stanovené uznesením vlády. Priemerný prepočítaný počet pracovníkov za rok 2001 bol 2,25, priemerný plat je 18,5 tis. Tento

pomerne vysoký priemer je spôsobený tým, že v agentúre spočiatku pracovali len najvyšší riadiaci pracovníci, ktorí si postupne budujú pracovný tím.

Stav pracovníkov v roku 2001

Mesiac	7	8	9	10	11	12
počet pracovníkov	2	3	4	4	6	8

Priemerný evidenčný počet pracovníkov	
prepočítaný	vo fyzických osobách
2,25	2,25

Objem vyplatených mzdových prostriedkov	Priemerná mesačná mzda
500959,00 Sk	18 554,00 Sk

Veková štruktúra zamestnancov agentúry k 31. 12. 2001

do 20 r.	21 - 30 r.	31 - 40 r.	41 - 50 r.	51 - 60 r.
1	2	2	1	2

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov agentúry k 31. 12. 2001

ZŠ	SO	ÚS	ÚSO	VŠ		Spolu
				vedec. hod.	ostatní	
0	0	0	1	4	3	8

6. Hodnotenie a analýza vývoja agentúry v roku 2001

Agentúra pracovala po celý čas s minimálnym personálnym obsadením a bez technického zabezpečenia, pretože finančné prostriedky jej boli reálne pridelené až v decembri 2001. Napriek tomu agentúra počas roku 2001 pripravila prakticky všetky materiály potrebné na zverejnenie výzvy. Jediným z bodov, ktorý bol dlho a dôkladne diskutovaný boli kritériá na hodnotenie projektov a váhy jednotlivých kritérií. Agentúra a rada agentúry je však tej mienky, že ujasnenie týchto otázok a ich zverejnenie vo výzve je veľmi dôležité pre transparentnosť a objektivitu celého procesu pridelenia podpory a pre činnosť agentúry v prvom roku existencie je najdôležitejšia kvalitatívne pripravená výzva. Koncom roku agentúra zabezpečovala hodnotenie projektov podávaných v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci, spolu bolo vyhodnotených 61 projektov. Tým sa získali určité skúsenosti s problematikou hodnotenia projektov, ktoré boli využité aj pri návrhu kritérií a spôsobu hodnotenia pre projekty podávané v rámci výzvy. V decembri bola agentúra pripravená plniť svoje úlohy.

7. Plán hlavných činností na rok 2002

V roku 2002 agentúra bude pokračovať v zahájenej činnosti, ťažisko sa však presunie od metodických prác, ktoré prevažovali počas prvého roku činnosti agentúry ku konkrétnej práci pri výbere a podpore projektov. Hlavné úlohy na rok 2002 možno zhrnúť nasledovne

- vydať výzvu na podávanie projektov (termín marec 2002, uzávierka 30. apríl 2002)
- v spolupráci so sekciou financovania MŠ SR (prípadne MF SR) metodicky spracovať návrh financovania projektov v jednotlivých sektoroch (VŠ, štátny, podnikateľský, neziskový) (máj 2002)
- zabezpečiť vyhodnotenie návrhov projektov (termín máj – jún, uzávierka 30. jún 2002) a vybrať projekty na financovanie (júl 2002)
- v spolupráci so sekciou financovania MŠ SR (prípadne MF SR) zabezpečiť financovanie vybraných projektov (júl, august 2002)
- kontrola financovaných projektov (priebežne)
- vydať druhú výzvu na podávanie projektov (jún, uzávierka 30. september 2002)
- vyhodnotiť projekty z druhej výzvy (december 2002)
- vyhodnotiť medzinárodné projekty (priebežne)
- vybudovať databázu zahraničných expertov (30. jún. 2002, priebežne)

V Bratislave, 26. marca 2002

Vypracoval: vedenie agentúry